

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Projectplan Vispassage Groot- Limmerpolder Zuid

Auteur

Registratienummer

23.0517560

Datum

5 juli 2023

Versie

5

Status

definitief

Afdeling

Watersystemen

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	3
1.1	Huidige situatie	3
1.2	Gewenste situatie	4
1.3	Contactpersoon	5
2	Voorgenomen werkzaamheden	5
2.1	Ligging en begrenzing van het projectgebied	5
2.2	Maatvoering	7
2.3	Effecten op de omgeving	7
2.3.1	Belanghebbenden	7
2.3.2	Wonen en werken	8
2.3.3	Verkeer en bereikbaarheid	8
2.3.4	Veiligheid	8
2.3.5	Recreatie en toerisme	8
2.3.6	Natuur	8
2.3.7	Water	9
2.3.8	Bodem	9
2.3.9	Cultuurhistorie & Archeologie	9
2.3.10	Niet gesprongen explosieven	10
2.3.11	Trillingen	10
2.3.12	Kabels en leidingen	10
2.4	Randvoorwaarden en uitgangspunten voor de uitvoering	10
2.4.1	Beschikbaarheid van de benodigde grond	10
2.5	Afwijkingsmogelijkheden in de uitvoering	10
2.6	Beheer en onderhoud	11
2.7	Schade en nadeelcompensatie	11
2.8	Rechtsbescherming	12
3	Bijlagen	12

1 Aanleiding

HHNK wil gemaal Groot-Limmerpolder Zuid vispasseerbaar maken. Hiervoor wordt een vispassage gerealiseerd naast het gemaal.

1.1 Huidige situatie

Bij een gezond en evenwichtig ecosysteem hoort een goede en gevarieerde visstand. Veel vissoorten zijn voor hun foerageer, paai en opgroeigebied afhankelijk van andere (grotere) wateren en zijn daarom voor hun voortbestaan afhankelijk van migratiemogelijkheden tussen deze verschillende (polder)gebieden. Vismigratie is de natuurlijke trekbewegingen van vis binnen en tussen watersystemen. Deze migratie is voor bepaalde vissoorten noodzakelijk.

Het beheersgebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) bestaat uit boezemwater en een veelvoud aan polders. In deze gebieden wordt, door het grondgebruik en de functie, een bepaald peilregime nagestreefd, waardoor deze gebieden zijn gescheiden door kunstwerken, zoals gemalen. Gemalen vormen over het algemeen belangrijke knelpunten voor vissen. In stroomopwaartse richting zijn ze in principe niet passeerbaar voor vis. Stroomafwaarts zijn ze vaak wel passeerbaar, maar dan treedt soms vissterfte op als gevolg van drukverschillen of het in contact komen met de draaiende delen van de pomp. Vooral bij de grotere vissen kan de vissterfte oplopen tot 40% of meer.

Gemaal Groot-Limmerpolder Zuid is een belangrijk vizelgemaal in de polder (figuur 1). Het water uit de Groot-Limmerpolder wordt hier uitgemalen op de schermerboezem. Het gemaal vormt een knelpunt voor vismigratie.

Figuur 1: Gemaal Groot-Limmerpolder Zuid

Met name snoek die vroeg in het voorjaar vanuit het Alkmaardermeer de polder in wil trekken om te paaien strandt bij het gemaal. Door de grote instinctieve migratiedrang naar het warme polderwater

springen zij tegen de drijfvuilrekken voor het gemaal op en landen op een vlonder waar zij niet zelfstandig vandaan kunnen komen en meestal sterven (figuur 2).

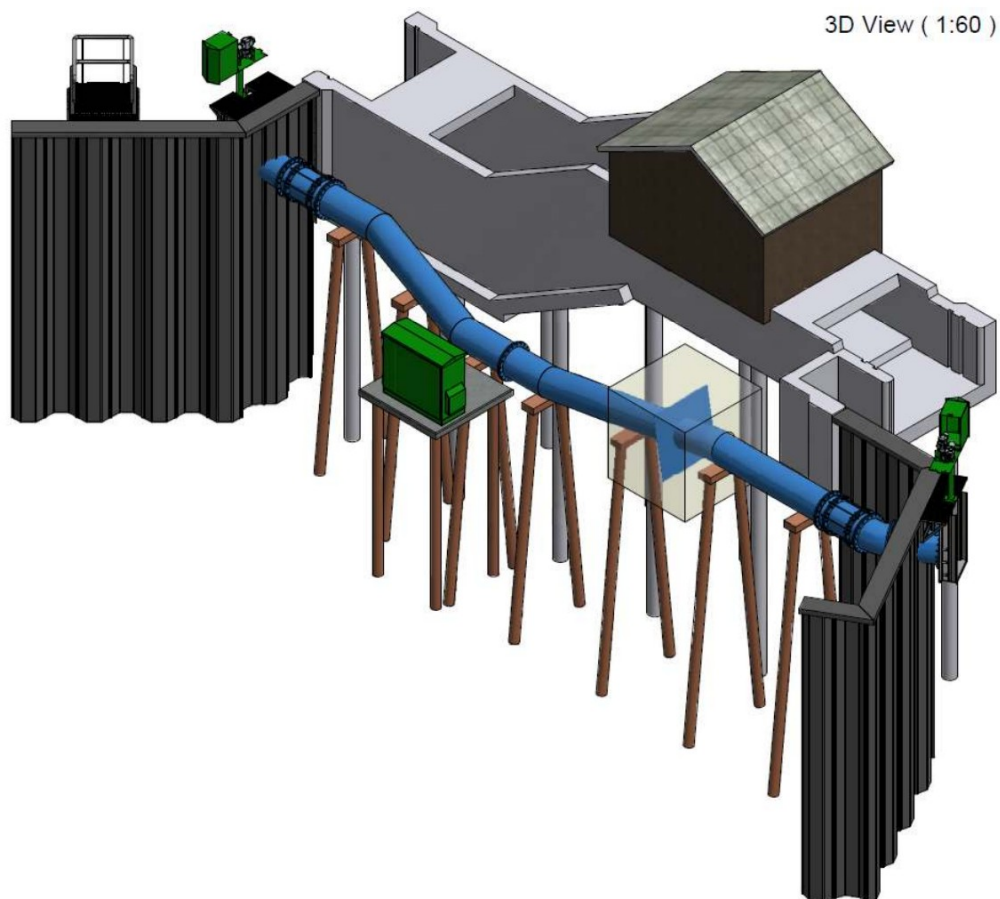

Figuur 2: Vissterfte bij gemaal Groot Limmer Polder zuid

1.2 Gewenste situatie

Door het plaatsen van een vispassage kan een verbinding tussen de Groot-Limmerpolder en het Alkmaardermeer (en daarmee de hele Schermerboezem) worden gevormd. Hierdoor wordt vismigratie tussen beide wateren mogelijk. De vispassage bestaat uit een duiker (ondergrondse koker) naast het gemaal. Door middel van een lokstroom (lichte stroming van water die vis aantrekt) wordt de duiker gevuld met polderwater om vis (ook andere soorten dan snoek) in het voorjaar via de passageduiker in te lokken. De hoge en lage schuif aan de passage worden beurtelings geopend en gesloten om zo de vis te schutten tussen beide wateren. Figuur 3 toont de constructie van de vispassage naast het gemaal. Met uitzondering van de besturingskast en twee elektromotoren op de schuiven bevindt de constructie zich onder de grond.

De vispassage biedt ook de mogelijkheid vismigratie te monitoren d.m.v. camera of fuiken.

Figuur 3: Constructie vispassage

1.3 Contactpersoon

Steven Westerman
Projectleider Watersystemen
[email icon]@hhnk.nl

2 Voorgenomen werkzaamheden

2.1 Ligging en begrenzing van het projectgebied

Het projectgebied betreft het terrein van gemaalgebouw Groot Limmerpolder zuid langs de Klein Dorregeest in Akersloot. Tussen het oude gemaalgebouw (Gemaal 1879) en het nieuwe gemaal gebouw (Gemaal Groot Limmerpolder Zuid) komt de nieuwe vispassage, de gebouwen maken zelf geen onderdeel uit van het projectgebied. De beschoeiingen in de watergangen rondom het gemaal worden over een lengte van circa 80 meter eveneens vernieuwd.

In figuur 4 is het projectgebied weergegeven. Figuur 5 toont de locatie van de vispassage. Figuur 6 geeft een impressie van het projectgebied.

Figuur 4: Projectgebied

Figuur 5: Locatie vispassage

Figuur 6: Impressie projectgebied

2.2 Maatvoering

De maatvoering van de vispassage is weergegeven in bijlage 1. De maatvoering is zo nauwkeurig mogelijk weergegeven, maar u moet rekening houden met bij de uitvoering onvermijdelijke of noodzakelijke geringe afwijkingen.

2.3 Effecten op de omgeving

In dit hoofdstuk zijn de effecten van de activiteiten ten behoeve van dit project beschreven. Tevens zijn de relevante mitigerende en compenserende maatregelen beschreven. De effecten zijn zowel voor de gebruiksfase als de uitvoeringsfase bepaald. De gebruiksfase betreft de situatie na de uitvoering van het project.

De volgende omgevingsaspecten zijn beoordeeld, maar zijn niet van betekenis voor dit project:

- Landbouw en veeteelt etc.
- Landschap
- Licht, geluid, luchtkwaliteit
- Ontwikkelingen in de directe omgeving

In onderstaande paragrafen volgen de relevante omgevingsaspecten.

2.3.1 Belanghebbenden

Op en rond het projectgebied hebben de volgende partijen een belang:

- De grondeigenaar van het perceel direct noordelijk grenzend aan het projectgebied.
- De stichting Gemaal 1879 als beheerder van het museumgemaal en pachter van het terrein direct grenzend aan het projectgebied.
- Kanovereniging Uitgeest (KVVU) omdat het projectgebied een overdraagplek voor kanovaarders is.
- De ondernemer met een uitrit aan de Klein Dorregeest direct tegenover het projectgebied.

Met deze genoemde partijen heeft vanaf voorjaar 2022 overleg plaatsgevonden en is overeenstemming over de locatie en de voorgenomen werkzaamheden.

2.3.2 Wonen en werken

De eigenaar van het noordelijk buurperceel krijgt mogelijk op zijn grasland een tijdelijk werkterrein. E.e.a. is afhankelijk van de ruimte die de aannemer nodig heeft en zal in overleg tussen de aannemer en de eigenaar worden afgesproken.

Het perceel heeft een beschoeiing die in dit project deels wordt vervangen. Hierover (maatvoering en materiaal) is afgestemd.

2.3.3 Verkeer en bereikbaarheid

Het projectgebied is te bereiken via een kleine weg: Klein Dorregeest. Het verkeer op Klein Dorregeest zal met behulp van borden tijdig worden geïnformeerd over de uit te voeren werkzaamheden en daarbij eventueel behorende omleidingen. Verkeer kan goed via andere wegen rijden, een tijdelijke stremming door laden of lossen betekent geen onbereikbaarheid van percelen of woningen. De wegbeheerder is gemeente Castricum. Voor de uitvoering wordt een verkeersplan ingediend bij de gemeente.

2.3.4 Veiligheid

Tijdens het werk worden de veiligheidseisen in acht genomen die volgen uit de aard van de werkzaamheden (zoals graven van een sleuf, heien van palen en hijsen van duikerelementen) en de besteksvoorwaarden die hier vanuit HHNK aan zijn verbonden.

Daarnaast zijn eisen aan waterveiligheid van toepassing. De passage wordt door een waterkering aangelegd, net als beide gemalen en de aanwezig inlaatleiding. Aan de aanleg door een kering hangen eisen ter voorkoming van het lek raken van de kering, zoals een kleikist, kwelschermen en dergelijke. Op die eisen is het ontwerp van de passage getoetst door HHNK medewerkers van de afdeling Waterveiligheid & Wegen.

2.3.5 Recreatie en toerisme

Het projectgebied wordt door passanten per kano gebruikt als overdraagplaats. Het is onderdeel van een route om Akersloot via Limmer Die en Alkmaardermeer. Voor het overdragen zijn aan beide zijden vlonders aanwezig. Deze worden iets verplaatst om ruimte te maken voor de vispassage. Dit gebeurt in afstemming met de KVV en vertegenwoordiging van de TKBN.

Ook ligt het projectgebied aan een recreatieve fiets(knooppunt-)route (Knooppunt 54). Passanten per kano en per fiets kunnen na aanleg van de passage niet alleen informatie over het museumgemeentje maar ook over de vispassage tot zich nemen via een informatiepaneel.

2.3.6 Natuur

De effecten van de nieuwe inlaat op natuur – in een Natura 2000- gebied, NNN-gebieden, soortenbescherming en weidevogelleefgebieden zijn onderzocht (bijlage 2) door het uitvoeren van een QuickScan Ecologie. Hieruit blijkt dat er mogelijk platte schijfhoren zitten in het gebied. Nader onderzoek laat zien dat daarvoor geen extra maatregelen getroffen hoeven te worden. De aanbevelingen uit de QuickScan om negatieve effecten te voorkomen worden getroffen.

Ook is er een Aeries-berekening uitgevoerd (bijlage 3). Hieruit blijkt dat er tijdens de aanlegfase geen sprake van aanvullende depositie op habitattypen in Natura 2000- gebieden. In de gebruiksfase is er geen sprake van depositie en zijn effecten eveneens uit te sluiten. De emissie van de werkzaamheden leiden niet tot significant negatieve effecten op stikstof gevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden. Vervolgstappen zijn derhalve niet nodig, er hoeft geen Wnb-vergunning te

worden aangevraagd in verband met de geproduceerde hoeveelheid stikstof van de voorgenomen werkzaamheden

2.3.7 Water

De Waterwet eist dat de aanleg of de wijziging van een waterstaatswerk gebeurt volgens een door het hoogheemraadschap vast te stellen projectplan. Een projectplan is een waterstaatkundig besluit waartegen rechtsbescherming open staat.

De uitvoering van dit projectplan levert een bijdrage aan het realiseren van het doel gezond water uit het Waterbeheerplan.

Dit projectplan zorgt er namelijk voor dat beschermde vissoorten worden ondersteund in hun voortbestaan door het weer ontsluiten van vroegere paai- en opgroeigebieden die door het gemaal afgesloten werden.

2.3.8 Bodem

De milieu hygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van voorgenomen graafwerkzaamheden is onderzocht (bijlage 4). De resultaten geven geen aanleiding tot aanvullend onderzoek.

De onderzoeksresultaten vormen geen belemmeringen voor de beoogde werkzaamheden.

Vrij gekomen grond en bagger bij de werkzaamheden wordt volgens vingerende regelgeving gekeurd en afgevoerd.

2.3.9 Cultuurhistorie & Archeologie

Op het aangrenzende perceel naast het plangebied staat Gemaal 1879. Gemaal 1879 is een provinciaal monument. In de uitvoering wordt voorkomen dat er schade kan ontstaan aan het monument. Als de trillingen van het heien van deze palen naar verwachting te veel schade risico opleveren dan zal worden gekozen voor trillingsvrije of trillingsarme technieken (zoals spoelen of boren).

Door ondertekening van het Verdrag van Malta heeft Nederland zich verplicht om bij de planvorming rekening te houden met archeologische waarden in een gebied. Uitgangspunt daarbij is behoud van archeologische waarden 'in situ' (bij behoud in situ blijven de archeologische waarden in de bodem bewaard). De Wet op de archeologische monumentenzorg legt beperkingen op ten aanzien van het grondgebruik. Bij aantasting van archeologische waarden geldt het uitgangspunt dat de verstoorder betaalt. Aangezien het niet is uit te sluiten dat de voorgenomen werkzaamheden archeologische waarden aantasten wordt archeologisch onderzoek uitgevoerd. De aanbevelingen uit het onderzoek worden verwerkt.

De eisen waaraan het oppervlaktewater uit waterhuishoudkundig oogpunt moet voldoen, maken een ontgroning in het plangebied nodig. Om de archeologische (e.a.) waarden optimaal te beschermen zal de uitvoering (gedeeltelijk) onder archeologische begeleiding plaatsvinden en/of zal voor definitieve besluitvorming nader onderzoek worden uitgevoerd. De keuzes en de afwegingen die worden gemaakt ten aanzien van de cultuurhistorische waarden in het plangebied worden besproken met de betrokken archeologen van de provincie en de gemeente.

2.3.10 Niet gesprongen explosieven

Een historisch vooronderzoek naar niet gesprongen explosieven is uitgevoerd (bijlage 5) . Hieruit blijkt dat de grondroerende werkzaamheden, in het projectgebied, regulier uitgevoerd worden.

2.3.11 Trillingen

Afhankelijk van de materiaalkeuze van de passageduiker is fundering nodig en dienen funderingspalen te worden geplaatst. Als de trillingen van het heien van deze palen naar

verwachting te veel schade risico opleveren voor naastgelegen gemaalgebouwen dan zal worden gekozen voor trilingsvrije of trillingsarme technieken (zoals spoelen of boren). Het ontwerp en de uitvoeringsmethode van de uitvoerder zullen door het hoogheemraadschap worden getoetst, waarbij preventie van schade aan gebouwen voorop staat.

Voor werken nabij opstallen wordt vooruitlopend op de uitvoering een bouwkundige opname gemaakt voor het kunnen vaststellen van schade als gevolg van de werkzaamheden, na afloop. Tevens worden de risicovolle gebouwen tijdens de werkzaamheden gemonitord op trilling en zetting.

2.3.12 Kabels en leidingen

Voor aanvang van het werk zal een KLIC-melding worden gedaan. De werkzaamheden worden uitgevoerd met in acht name van de eisen van de eventuele netbeheerders.

2.4 Randvoorwaarden en uitgangspunten voor de uitvoering

De start van de werkzaamheden is gepland na de zomer van 2023 en zal circa 3 maanden in beslag nemen. De omgevingsvergunning voor de activiteit "bouw" en "het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden" wordt aangevraagd en de maatregelen ter voorkoming van nadelige gevolgen worden getroffen.

2.4.1 Beschikbaarheid van de benodigde grond

In dit geval zijn alle percelen in het projectgebied in eigendom van HHNK. Omliggende eigenaren zijn geïnformeerd over de beoogde werkzaamheden.

2.5 Afwijkingsmogelijkheden in de uitvoering

Dit projectplan geeft primair duidelijkheid over de functionele eisen van de waterstaatswerken die het hoogheemraadschap gaat uitvoeren. Daarnaast wordt het maximale ruimtebeslag en de maatvoering van deze werken zo nauwkeurig mogelijk aangegeven. Voor de aanleg of wijziging van sommige waterstaatswerken geldt echter dat naast dit plan nog een omgevingsvergunning (bouwvergunning, aanlegvergunning, kapvergunning) of andere vergunning of toestemming nodig is. In dat geval kan de genoemde uitvoeringsvergunning nadere invulling geven aan de uiteindelijke constructie, de afmeting en het uiterlijk van het waterstaatswerk.

Het hoogheemraadschap laat uitgebreid onderzoek doen naar de archeologische waarden in het plangebied. Dit project houdt rekening met de uitkomsten van dat onderzoek. Ondanks de verrichte onderzoeken is niet volledig uit te sluiten dat tijdens de uitvoering onverwachte vondsten worden gedaan. Gelet op de internationale afspraak om archeologische resten zoveel mogelijk in situ te behouden, behoudt het hoogheemraadschap zich het recht voor om af te wijken van de maatvoering, de ligging en de locatie van de in bijlage 1 genoemde waterstaatswerken onder voorwaarde dat:

1. de afwijking dient om een archeologische vondst in situ te behouden;
2. geen nadelige effecten voor derden optreden, anders dan reeds voorzien en onderzocht in dit plan;
3. de afwijking binnen de verworven gronden blijft;
4. daarmee geen afbreuk wordt gedaan aan de waterstaatkundige doelen en de uitgangspunten van dit plan.

2.6 Beheer en onderhoud

Op het moment dat dit projectplan is uitgevoerd, zal het hoogheemraadschap de gerealiseerde werken inmeten en optekenen op revisietekeningen. Vervolgens worden de maten of de functionele eisen in de legger vastgelegd. Hiervoor neemt het hoogheemraadschap een leggerbesluit.

Het beheer en het onderhoud wordt uitgevoerd conform de beheer- en onderhoudsrichtlijn.

2.7 Schade en nadeelcompensatie

Bij de voorbereiding van dit projectplan is onderzoek gedaan naar de gevolgen van dit project voor omwonenden of bedrijven. De conclusies van het onderzoek zijn dat er mogelijk schade kan ontstaan op onderstaande aspecten.

Nadeelcompensatie

Indien een belanghebbende als gevolg van de uitvoering van het projectplan schade lijdt, kan zij bij het hoogheemraadschap een verzoek om een vergoeding indienen. Het hoogheemraadschap keert een schadevergoeding uit voor zover de schade redelijkerwijs niet ten laste van de indiener moet komen en de schade niet al anderszins is verzekerd. Schade die binnen het normaal maatschappelijke risico valt, wordt derhalve niet vergoed. Een belanghebbende kan zijn verzoek indienen tot uiterlijk vijf jaar nadat hij heeft vastgesteld dat hij in een wezenlijk nadeliger positie is komen te verkeren door de uitvoering van het projectplan. Twintig jaar na het afgerond zijn van de werkzaamheden verjaart elke mogelijkheid om nadeelcompensatie te vragen. Bij de behandeling van een verzoek om nadeelcompensatie past het hoogheemraadschap de Verordening nadeelcompensatie 2015 van het hoogheemraadschap toe. Ook een beheerder of eigenaar die zijn kabel of leiding moet aanpassen vanwege het projectplan, kan het hoogheemraadschap om nadeelcompensatie vragen. De Verordening nadeelcompensatie 2015 van het hoogheemraadschap verklaart de Nadeelcompensatieregeling verleggen kabels en leidingen in en buiten Rijkswaterstaatwerken en Spoorwerken 1999 van overeenkomstige toepassing op deze verzoeken.

Uitvoeringsschade

Tijdens de realisatie van de versterking kan sprake zijn van niet voorziene situaties waarbij als gevolg van werkzaamheden fysieke schade wordt toegebracht aan de eigendommen van derden (doorgaans gebouwen, grondstructuur, gewassen en dergelijke). Als deze schade onverhoopt optreedt en aan de werkzaamheden zijn toe te schrijven, kan het hoogheemraadschap de eigenaar/gebruiker schadeloos stellen.

Beperking van mogelijke nadelige gevolgen

Wij treffen maatregelen om bovenstaande gevolgen zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken:

2.8 Rechtsbescherming

Ter voorbereiding van werkzaamheden aan een waterstaatswerk dient de waterbeheerder een projectplan op te stellen. Het hoogheemraadschap is als beheerder van het waterstaatswerk het bevoegd gezag dat het projectplan vaststelt.

Dit plan is tot stand gekomen na zorgvuldig onderzoek naar alle relevante belangen en waarden en in afstemming met de kaders vanuit wetgeving en beleid. Toch kan het zijn dat belanghebbenden opmerkingen hebben op dit plan en/of vinden dat hun specifieke belang onvoldoende is meegenomen. De inspraakverordening van HHNK stelt dat voor een projectplan met betrekking tot een waterstaatswerk inspraak wordt verleend overeenkomstig afdeling 3.4 van de Algemene wet

bestuursrecht. Dit betekent dat eerst de mogelijkheid wordt geboden gedurende zes weken de stukken in te zien en de mogelijkheid zienswijzen naar voren te brengen. Na de bestuurlijke vaststelling is er beroep mogelijk bij de rechtbank en hoger beroep bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Op de behandeltermijnen is eveneens de Crisis- en herstelwet van toepassing.

3 Bijlagen

Bijlage	Inhoud	Corsa nummer
Bijlage 1	Maatvoering	23.0886730
Bijlage 2	Quickscan ecologie	23.0332834
Bijlage 3	Aerius berekening	23.0332850
Bijlage 4	Bodemonderzoek	23.0298561
Bijlage 5	Niet gesprongen explosieven	21.0962334

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen